



**ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ**

**ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ  
ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 2017**

**ΒΡΑΒΕΥΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΑΕΙ**

Το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ) προκηρύσσει, για **11<sup>η</sup> συνεχή χρονιά**, διαγωνισμό για την απονομή τριών βραβείων και τριών επαίνων για την καλύτερη εργασία σε ένα από τα τρία παρακάτω θέματα από φοιτητή/φοιτήτρια ελληνικού και κυπριακού ΑΕΙ.

Τα θέματα του φετινού διαγωνισμού διαμορφώνονται ως εξής:

**Θέμα 1<sup>ο</sup>:**

**Οι εξελίξεις στο Κυπριακό το 2016: διεθνοπολιτικές και νομικές προεκτάσεις**

Η ενασχόληση νέων επιστημόνων με το Κυπριακό συνεχίζει να αποτελεί και φέτος προτεραιότητα για το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Μετά από ένα κρίσιμο για την κυπριακή οικονομία και κοινωνία 2015, το 2016 υπήρξε εκ νέου έτος εξελίξεων για το Κυπριακό. Η εκλογή του Μουσταφά Ακιντζί ως επικεφαλής της τουρκοκυπριακής κοινότητας οδήγησε τελικά στην επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για την επίλυση του κυπριακού ζητήματος, οι οποίες συνεχίζονται μέχρι και τώρα, χωρίς ωστόσο η τουρκική στάση να έχει στην ουσία μεταβληθεί. Αντιθέτως, η αποτυχημένη απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία και η διολίσθηση του καθεστώτος Ερντογάν προς όλο και αυταρχικότερες λύσεις, επηρεάζει ουσιαστικά τις συνομιλίες και τη γενικότερη αντιμετώπιση του κυπριακού ζητήματος. Παράλληλα, οι εξελίξεις σε σχέση με τους υδρογονάνθρακες που

---

Συμβουλευτική ιδιότητα με ΟΗΕ, (ECOSOC και Διεύθυνση Πληροφοριών), ΟΥΝΕΣΚΟ, Συμβούλιο της Ευρώπης

Consultative status with the UN [ECOSOC (special), DPI], UNESCO (official relations) and the Council of Europe

---

Λυκαβηττού 1, 106 72 Αθήνα – 1, Lykavittou St., Athens, GR 106 72

Tel. (+30) 210 3637 455 & 3613 527, Fax: (+30) 210 3622 454 • e-mail: [info@mfhr.gr](mailto:info@mfhr.gr) • website: [www.mfhr.gr](http://www.mfhr.gr)

βρίσκονται εντός της ΑΟΖ, καθιστούν την Κύπρο εν δυνάμει ενεργειακό κόμβο στη νοτιοανατολική Μεσόγειο και μπορούν να δώσουν ώθηση στις διαπραγματεύσεις για την επίτευξη μιας δίκαιης συμφωνίας. Σε αυτό το σημείο, οφείλουμε να τονίσουμε ότι στόχος Ελλάδας και Κύπρου πρέπει να παραμείνει η διαφύλαξη της ύπαρξης και ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο τερματισμός της τουρκικής στρατιωτικής κατοχής που παραβιάζει τους σχετικούς κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, καθώς και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται, μέσα σε αυτό το πλαίσιο, να μελετήσουν τις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις στο κυπριακό και να αποτιμήσουν την πρόοδο στις ειρηνευτικές συνομιλίες πάνω στη βάση των πάγιων ελληνικών και κυπριακών θέσεων. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να αναλυθεί κατά πόσο τα προτεινόμενα σχέδια επίλυσης του Κυπριακού είναι συμβατά με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου και τις – καταδικαστικές για την Τουρκία – αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), καθώς και να εκτιμηθεί στη συνέχεια ποιες προοπτικές διανοίγονται εφεξής.

Για το πρώτο αυτό θέμα του διαγωνισμού, θα απονεμηθούν στους/στις δύο φοιτητές/φοιτήτριες ΑΕΙ που θα γράψουν τις καλύτερες μελέτες:

- Βραβείο στον/στην πρώτο/πρώτη κατά σειρά επιτυχίας.
- Έπαινος στον/στην δεύτερο/δεύτερη.

### **Θέμα 2<sup>ο</sup>:**

#### **Η προστασία των ασυνόδευτων παιδιών προσφύγων και μεταναστών στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**

Τα ασυνόδευτα παιδιά αποτελούν μία από τις πιο ευάλωτες ομάδες των προσφυγικών και μεταναστευτικών πληθυσμών και χρήζουν αυξημένης προστασίας τόσο λόγω της ανηλικότητάς τους όσο και του νομικού τους καθεστώτος. Ειδικότερα, τα ασυνόδευτα παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες έχουν ανάγκη ιδιαίτερης φροντίδας, καθώς δεν βρίσκονται υπό την προστασία ενός κηδεμόνα (ενηλίκου υπεύθυνου σύμφωνα με το νόμο ή το έθιμο γι' αυτά), συχνά έχουν βιώσει την οδύνη της απώλειας ή του αποχωρισμού από τους γονείς τους, ενώ παράλληλα φέρουν τις τραυματικές εμπειρίες εμπόλεμων καταστάσεων, διώξεων και κακουχιών στις χώρες καταγωγής τους. Από την άλλη μεριά, τα κράτη έχουν την υποχρέωση να παρέχουν κάθε βοήθεια, στήριξη και προστασία στα παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες, είτε συνοδεύονται είτε είναι ασυνόδευτα, και να εγγυώνται σε αυτά την απόλαυση όλων των διεθνώς αναγνωρισμένων Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Αν και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) δεν περιλαμβάνει ρητές διατάξεις σχετικά με τα ασυνόδευτα παιδιά, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) εξετάζει τη μεταχείρισή τους υπό το πρίσμα διαφόρων διατάξεων της, όπως το Άρθρο 3 σχετικά με την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, το Άρθρο 5 σχετικά με το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια, το Άρθρο 8 σχετικά με το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και το Άρθρο 2 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου σχετικά με το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η, δε, θεμελιώδης αρχή του «βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού», η οποία περιλαμβάνεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Άρθρο 3) και πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα κάθε απόφασης που συνδέεται με ζητήματα παιδικής μέριμνας και προστασίας, εκφράζεται τακτικά μέσα από τη νομολογία του ΕΔΔΑ.

Οι φοιτητές/τριες καλούνται να εντοπίσουν και αναλύσουν τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την προστασία των ασυνόδευτων παιδιών προσφύγων και μεταναστών, όπως αυτά έχουν εξεταστεί από τον εκτεταμένο όγκο νομολογίας του ΕΔΔΑ σε ζητήματα μετανάστευσης (με έμφαση στα θέματα της διοικητικής κράτησης, επιτροπείας, πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και εκπαίδευσης, και χορήγησης διεθνούς προστασίας), να επισημάνουν τις προβληματικές, και να αναδείξουν τις τυχόν αναντιστοιχίες μεταξύ των διοικητικών πρακτικών των κρατών και της – επιβεβλημένης από την ΕΣΔΑ και άλλα διεθνή κείμενα – υποχρέωσης παροχής προστασίας των ασυνόδευτων παιδιών προσφύγων και μεταναστών.

Για το δεύτερο αυτό θέμα του διαγωνισμού, θα απονεμηθούν στους/στις δύο φοιτητές/φοιτήτριες ΑΕΙ που θα γράψουν τις καλύτερες μελέτες:

- Βραβείο στον/στην πρώτο/πρώτη κατά σειρά επιτυχίας.
- Έπαινος στον/στην δεύτερο/δεύτερη.

### **Θέμα 3<sup>ο</sup>:**

#### **Το δικαίωμα σε ένα υγιές περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή : η νέα Διεθνής Συμφωνία για το Κλίμα**

Η διαρκής άνθιση της τεχνολογίας και η εφαρμογή της στο βιομηχανικό τομέα, ως εργαλείο της χωρίς μέτρο οικονομικής ανάπτυξης που ενισχύει τις αναπτυγμένες χώρες εις βάρος των πιο αδύναμων λαών, είναι αιτία μιας διαρκούς υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Έχει επίσης προκαλέσει σοβαρές περιβαλλοντικές καταστροφές, οποίες αναπόφευκτα οδηγούν σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως εκείνων στην υγεία, στην αξιοπρέπεια, στη σίτιση,

στο νερό και στον αέρα. Μια από τις πλέον σημαντικές επιπτώσεις της ανθρώπινης επέμβασης στη φύση είναι η κλιματική αλλαγή ως συνέπεια της ανόδου της θερμοκρασίας του πλανήτη. Παρά τις έντονες ανησυχίες που έχουν διατυπωθεί καθώς και τις εκκλήσεις της επιστημονικής κοινότητας, τα ακραία καιρικά φαινόμενα συμβαίνουν σε συχνή βάση και με ολοένα μεγαλύτερη ένταση. Ως εκ τούτου, αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός των προσφύγων που μεταναστεύουν λόγω κλίματος που υποφέρουν από πείνα, φτώχεια, αρρώστια και πολέμους, σε αναζήτηση καλύτερου επιπέδου ζωής.

Αντιμέτωποι με την πολυδιάστατη πρόκληση της κλιματικής αλλαγής, τα πενιχρά αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων των προηγούμενων χρόνων καθώς και την ανάγκη λήψης απόφασης για την ανανέωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο που λήγει το 2020, στις 12 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της 21<sup>ης</sup> Συνδιάσκεψης του ΟΗΕ για το Κλίμα στο Παρίσι (Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change - COP21), οι αρχηγοί 196 κρατών ενέκριναν και δεσμεύτηκαν να θέσουν σε εφαρμογή μια νέα Διεθνή Συμφωνία για το Κλίμα, η οποία τέθηκε σε ισχύ από τις 4 Νοεμβρίου 2016. Η Συμφωνία δεσμεύει τα κράτη που την έχουν επικυρώσει να τηρούν συγκεκριμένες ανώτατες τιμές όσον αφορά την εκπομπή των ρύπων τους και συνεπώς αποτελεί ένα θετικό βήμα, χωρίς όμως να δίνει οριστικές λύσεις στο πρόβλημα.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται, με βάση τα παραπάνω, να αναδείξουν τα Δικαιώματα του Ανθρώπου που πλήττονται από την παγκόσμια κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις που επιφέρει στους τομείς της ανθρώπινης ζωής, τις ευθύνες των κρατών που απορρέουν από την εφαρμογή του διεθνούς και περιφερειακού νομικού πλαισίου με την προσθήκη της νέας Διεθνούς Συμφωνίας για την Κλιματική Αλλαγή, καθώς και τις προοπτικές που διαγράφονται στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του εν λόγω φαινομένου.

Για το τρίτο αυτό θέμα του διαγωνισμού, θα απονεμηθούν στους/στις δύο φοιτητές/φοιτήτριες ΑΕΙ που θα γράψουν τις καλύτερες μελέτες:

- Βραβείο στον/στην πρώτο/πρώτη κατά σειρά επιτυχίας.
- Έπαινος στον/στην δεύτερο/δεύτερη.

\* \* \*

Τα **βραβεία για τα τρία θέματα** συνίστανται σε **τρεις υποτροφίες** (έξοδα ταξιδιού, διαμονής και διδάκτρων) για την παρακολούθηση του **Διεθνούς Summer School Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** που θα πραγματοποιηθεί κατά το διάστημα 3-21 Ιουλίου 2017 στο Στρασβούργο και οργανώνεται από το **Διεθνές Ινστιτούτο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου René Cassin**. Το θέμα του φετινού σεμιναρίου είναι *Υγεία και διεθνές δίκαιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*.

**Κάθε εργασία θα πρέπει να πληροί τις παρακάτω προδιαγραφές:**

**α)** Έκταση 7-12.000 λέξεις (συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων, αλλά **όχι** της βιβλιογραφίας, ούτε του πίνακα περιεχομένων, ούτε – εάν υπάρχουν – του ευρετηρίου και των παραρτημάτων).

**β)** Γραμματοσειρά και διάστιχο στο κύριο κείμενο: Times New Roman 12 και διάστιχο 1,5.

**γ)** Γραμματοσειρά και διάστιχο στις υποσημειώσεις: Times New Roman 10 και διάστιχο μονό.

**δ)** Βιβλιογραφία και υποσημειώσεις.

**ε)** Πλήρη στοιχεία διαγωνιζόμενου/ης (ονοματεπώνυμο, email και τηλέφωνο).

**στ)** Μορφή: σε word ή pdf, **όχι** σε άλλη μορφή.

**ζ)** Απαραίτητη η επισύναψη επικαιροποιημένου βιογραφικού σημειώματος διαγωνιζόμενου/διαγωνιζόμενης (max. 2 σελίδες).

Οι εργασίες πρέπει να αποσταλούν **ηλεκτρονικά** στη διεύθυνση [info@mfhr.gr](mailto:info@mfhr.gr) **και σε έντυπη μορφή** στα γραφεία του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Λυκαβηττού 1Γ, Αθήνα 106 72 έως και την **Τρίτη 2 Μαΐου 2017**.  
Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλ.: 210-36 37 455 και 210-36 13 527, ώρες 10 π.μ. - 3 μ.μ.

Οι βραβεύσεις θα γίνουν τον Ιούνιο του 2017 στην αίθουσα της Βιβλιοθήκης του ΙΜΔΑ.

Αθήνα, 9 Ιανουαρίου 2017

Η Πρόεδρος

Καθηγ. Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου